

د افغانستان بانک

د پولې سياست لوی امریت

د پولې سياست میاشتنی راپور

د پولې سياست او مالي چارو د څارنې د شاخصونو تغيړاتو ته لنډه کتنه

مرغومی 1399

3	1. پولې سکتور .....
3	۱, ۱ د پولې زیرمو او په گردښت کې د پیسو د ودې راپور: .....
3	۱, ۲ اخالصې نړیوالې شتمنۍ .....
4	1.3 د بهرنیو اسعارو او د پانګه ایزو پاتو لیلام .....
9	۱, ۴ د ټکټانې لګښتونه .....
9	۱, ۵ د تبادلې نرخ .....
12	د پیسو تولید پر سوب د کلنې محاسبې پر بنسټ لښمې میاشت کې کموالی ښکاره کوي. ....
16	دهستي انفلاسیون (اصلي انفلاسیون) .....
17	۳. بهرنۍ سکتور .....
17	3.1 د جاري حساب بیلانس: .....
18	3.1.1 د توکو د حساب بیلانس: .....
18	3.1.2 د خدماتو د حساب بیلانس: .....
18	3.1.3 د لومړنیو عوایدو حساب: .....
19	3.1.4 د منځنیو عوایدو حساب: .....
19	3.2 پانګیز حساب بیلانس: .....
19	3.3 د تادیاتو د بیلانس مالي حساب: .....
21	4. مالی سکتور .....

1. پولی سکتور

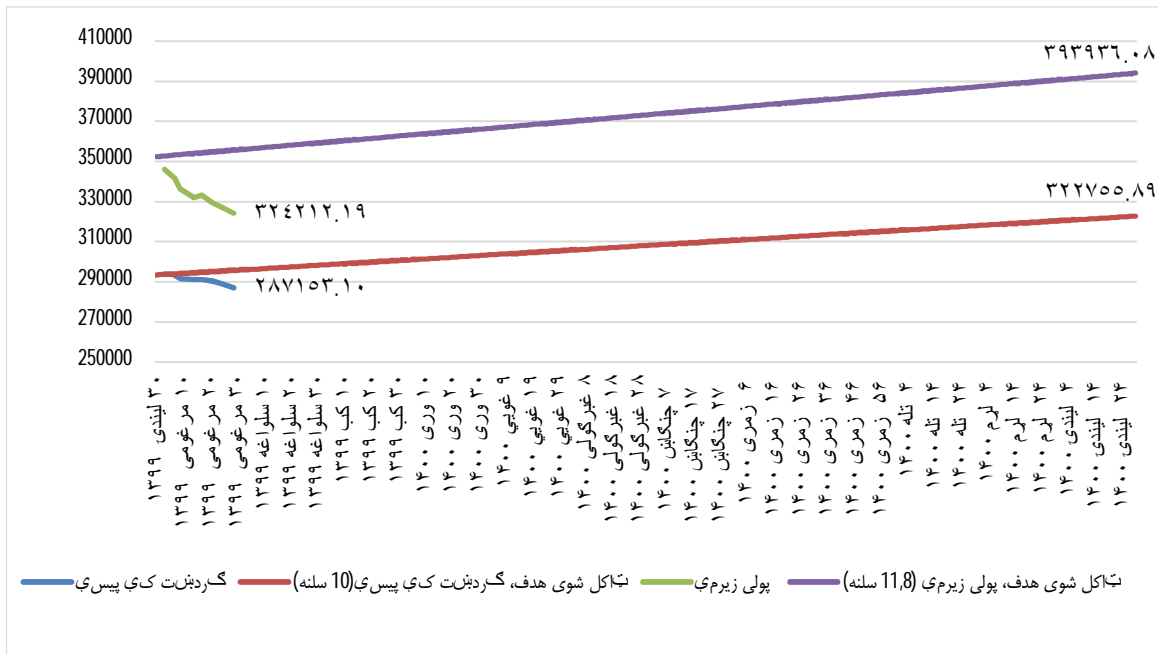
۱.۱ پولی زیرمو او په گردنبت کې د پیسو د ود راپور:

د پولی سیاست آمریت د پیسو غوښتنې اصلي او گټورولارو، د دولت مالي پروگرامونو (عوایدو او لگښت)، اقتصادي ودې لړ لید او په هیواد کې د قیمتونو د تولیدې کچې له لارې د هېواد اقتصادي حالت ته په کتو د هېواد پیسو سیاستونه طرح کوي. د پولی زیرمو (RM) کره مبلغ د مالي کال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) په پیل کې ۳۵۲،۲۵۵.۹۹ ملیونه افغانۍ ثبت شوی دی، او د مرغومی میاشتې په پای کې یې کره مبلغ ۳۲۴،۲۱۲.۱۹ ملیون افغانۍ دی چې د مالي کال له پیل څخه تر اوسه بیا ۷.۹۶ سلنه منفي وده څرگندوي.

سربیره پردې، د افغانستان بانک وتوانېدو په بریالیتوب سره په گردنبت کې پیسې (CIC) اداره کړي. د روان مالي کال په پیل کې په گردنبت کې ټولې پیسې ۳۴۱.۳۸، ۲۹۳ ملیونه افغانۍ وې او د مرغومی میاشت په پای کې بیا

۱۵۳.۱۰، ۲۸۷.۱۰۳ ملیونه افغانۍ وې چې ۲.۱۱ سلنه منفي وده نښي.

لاندې جدول د مالي کال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) په جریان کې RM او CIC نښي

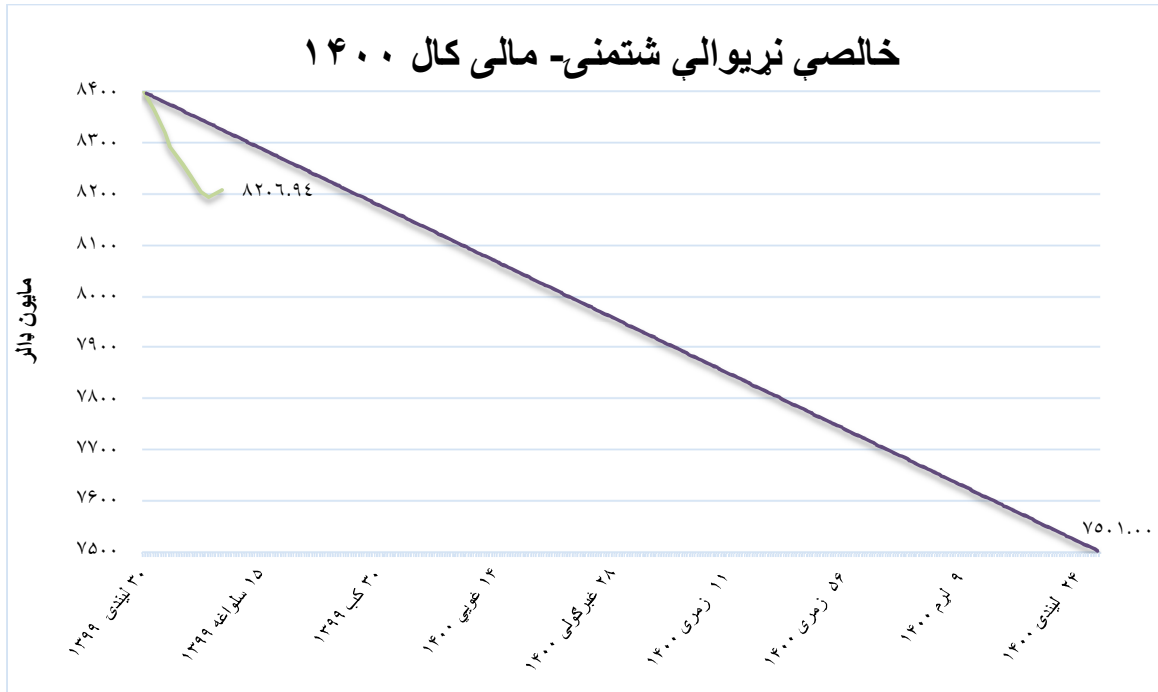

سرچینه: د بازار عملیات / د پولی سیاست آمریت

۱.۲ خالصې نړیوالې شتمنۍ

خالصې نړیوالې شتمنۍ (NIR) راټولول، کوم چې د ملی اقتصاد د لوی اقتصادي شاخص په توګه پیژندل کېږي، د هیواد په مالي سیستم کې یوه له ترټولو لویه لاسته راوړنه ده. د NIR راټولول پرته له شک څخه د پولی سیاستونو غوره پلي کولو او د لوی اقتصاد شاخصونو لکه د تبادلې نرخ، انفلاسیون او تادیاتو بیلانس د تعادل د ثبات ساتلو باندې مخامخ اغیز لري.

د ۱۴۰۰ مالي کال (۲۰۲۱) په پيل کې ، د افغانستان NIR کره اندازه ۸،۳۹۹.۲ ميليونه ډالر ټاکل شوې وه مگر د NIR د بازار په نرخ حقيقي اندازه د مرغومی په پای کې ۸،۲۰۶.۹۴ ميليون ډالرو ته رسېږي، چې د ۱۹۲.۲۶ ميليون ډالرو کموالی نښي. د NIR وده په لاندې جدول کې وړاندې کېږي:

سرچينه: د بازار عمليات / د پولي سياست آمریت

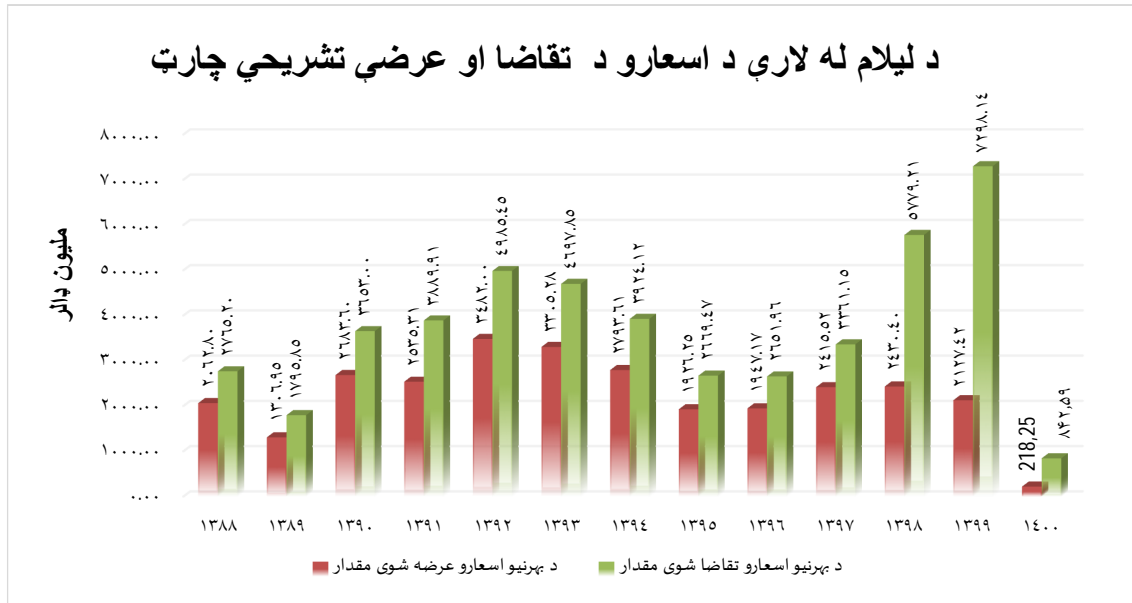
1.3 د بهرنیو اسعارو او د پانگه ایزو پانو لیلام

د نغدوالي د کنټرول لپاره ، د ډالرو عرضه کول په اقتصاد کې د افغانی د تبادلې د نرخ ډیر بدلون راکموي ، د افغانستان بانک په اونۍ کې درې ځله د ډالرو لیلام او یو ځل د پانگه ایزو پانو د لیلام له لارې خپله موخه له نژدې اداره کوي چې دا دوه وسیلې دي او د آزاد بازار عملیاتو له لارې عملي کېږي . د تفصیل لپاره هر وسیله په لاندې توضیحي کېږي .

د بهرنیو اسعارو لیلام

د ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) مالي کال له پیل راهیسې د مرغومی تر پای پورې ، د افغانستان بانک د آزاد بازار د عملیاتو له لارې ټول ټال ۲۱۸.۲۵ میلیونه امریکایي ډالر لیلام کړي او له بازار څخه یې ۱۶.۸۰ میلیارد افغانی راټولې کړي دي. د آزاد بازار په عملیاتو کې د اسعارو (په ځانگړي توگه د متحده ایالاتو ډالر) د ټول غوښتنې ۲۵.۹۰ سلنه پوره کړې. په ۱۴۰۰ مالي کال کې د افغانستان بانک له تجارتي بانکونو له لارې ۱۸ میلیونه ډالر د افغانستان برېښنا شرکت باندې پلورلي دي او په مقابل کې یې ۱،۳۹ میلیارد افغانی راټولې کړي.

لاندې جدول د تیرو ۱۳ کلونو په جریان کې د بهرني اسعارو غوښتنې او عرضه نښي.

سرچینه: د بازار عملیات / د پولې سیاست آمریت

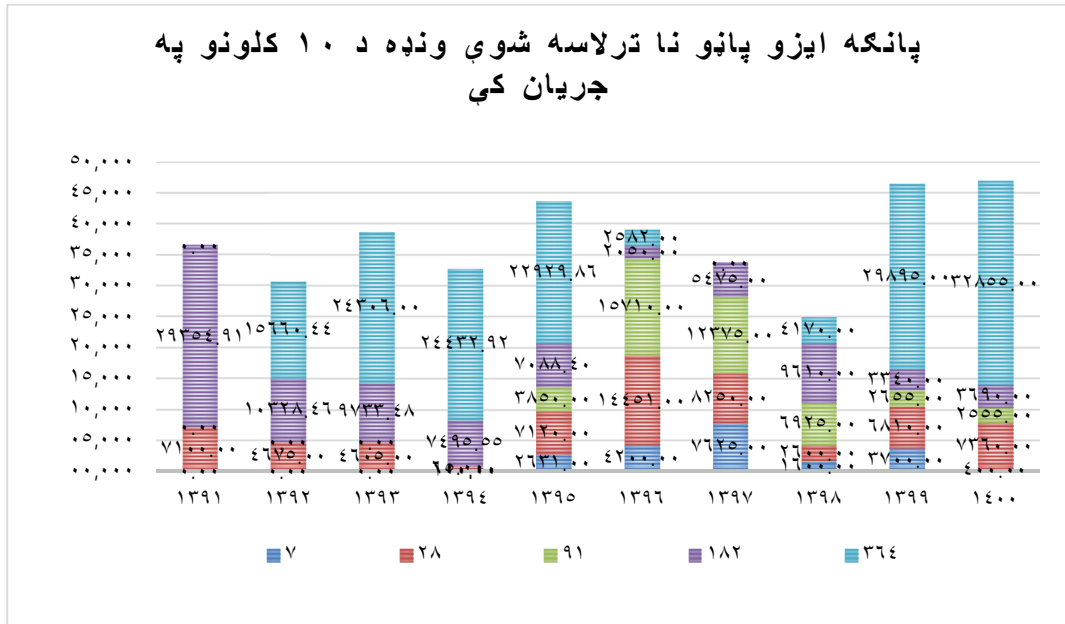
د پانگه ایزو پانویلیام

د افغانستان بانک په بازار کې د نغدوالي د کنټرول، د بانکوالۍ سکتور کې د اضافه نغدوالي مخنوی، د تضمینونو لپاره منځني بازارونه رامینځته کول، د تبادلې په نرخ کې د ثبات ساتلو، د پولې سیاست وسایلو ډیرنښت رامینځته کول، او سوداگریز بانکونه هڅول خوځېلې ټولې چارې په افغانیو ترسره کړي نو د افغانستان بانک په همدې موخه د پانگه ایزو پانوی له لیلام څخه کار اخلی.

د ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) مالي کال له پیل څخه د مرغومی د میاشتې تر پایه پورې، د پانگه ایزو پانوی نه ترلاسه شوې ونډه 46.86 ملیارده افغانیو ته رسیدلي او په عین حال کې د یاد شوي پانوی ټولټال سود د دې میاشتې په پای کې 7.97 ملیونه افغانیو ته رسیدلی.

لاندې شکل د مالي کال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) د مرغومی میاشتې تر پایه پورې د ۱۰ کلونو په جریان کې د پانگه ایزو پانوی نه ترلاسه شوې ونډه روښانه کوي.

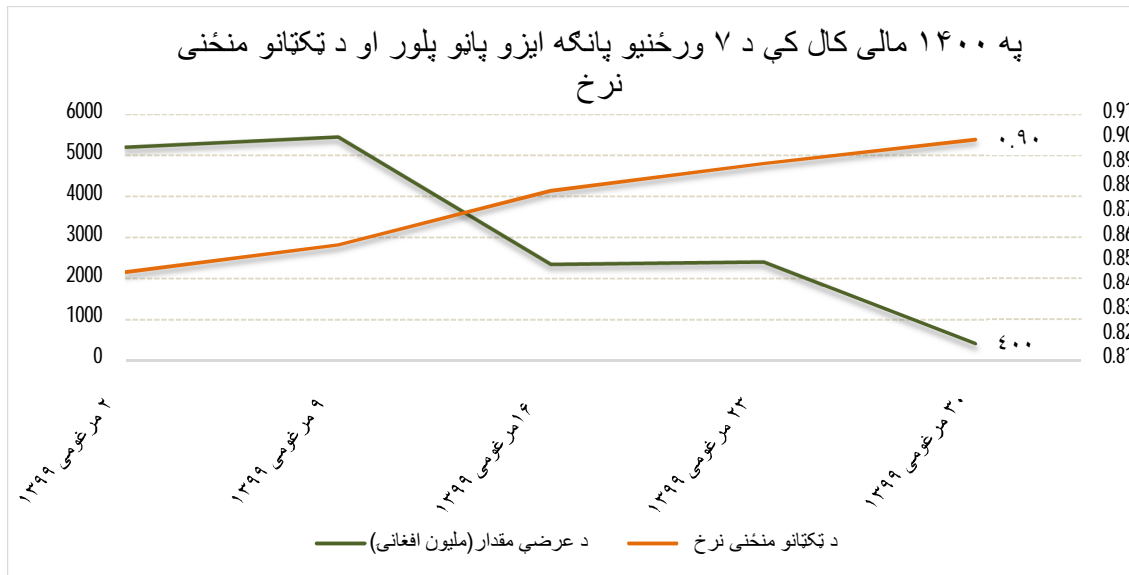
پانگه ایزو پانیو نا ترلاسه شوي ونډه د ۱۰ کلونو په جریان کې

سرچینه: د بازار عملیات / د پولې سیاست آمریت

۷ ورځنۍ پانگه ایزې پانې

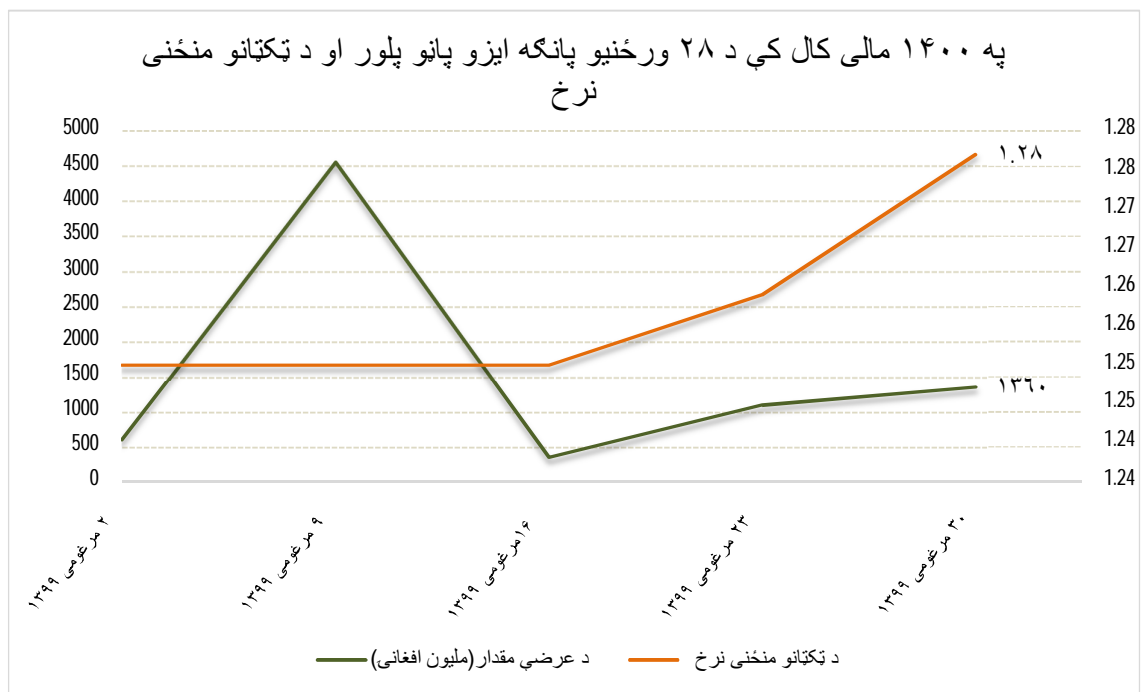
د مرغومی میاشتې په پای کې د ۷ ورځنیو پانگه ایزو پانیو لیلام د 0.90 سلنه منځني سود سره 0.4 ملیارده افغانیو ته رسیدلې. نه ترلاسه شوي برخې د دې مودې لپاره 0.4 ملیارده افغانی دي.

سرچینه: د بازار عملیات / د پولې سیاست آمریت.

۲۸ ورځنۍ پانگه ایزې پانې

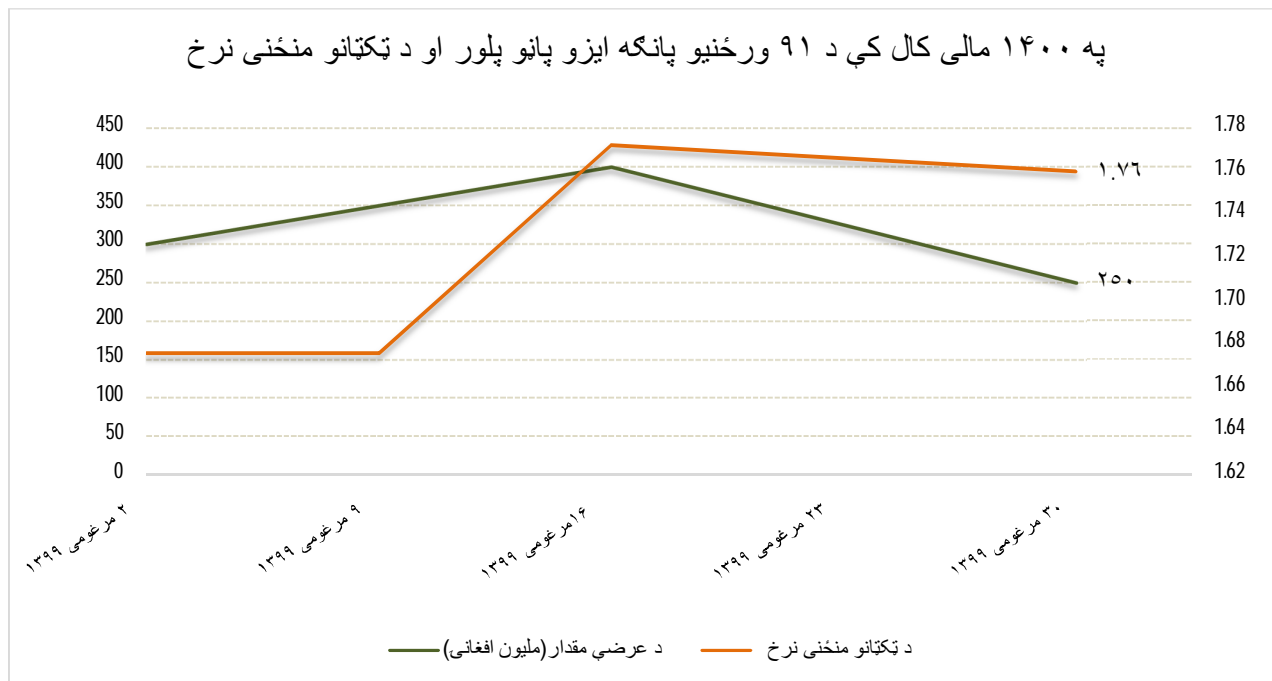
د ارزول شوي مودې په جریان کې، د مرغومی میاشتې په پای کې د ۲۸ ورځنۍ پانگه ایزې پانې لیلام په اوسط ډول د 1.28 سلنه سود او 1.36 ملیارده افغانیو په ارزښت وړاندې شوي دي او ټولټال نه ترلاسه شوي ونډه 7.36 ملیارده افغانی.

سرچینه: د بازار عملیات / پولي سياست آمریت

۹۱ ورځنی پانگه ایزو پانې

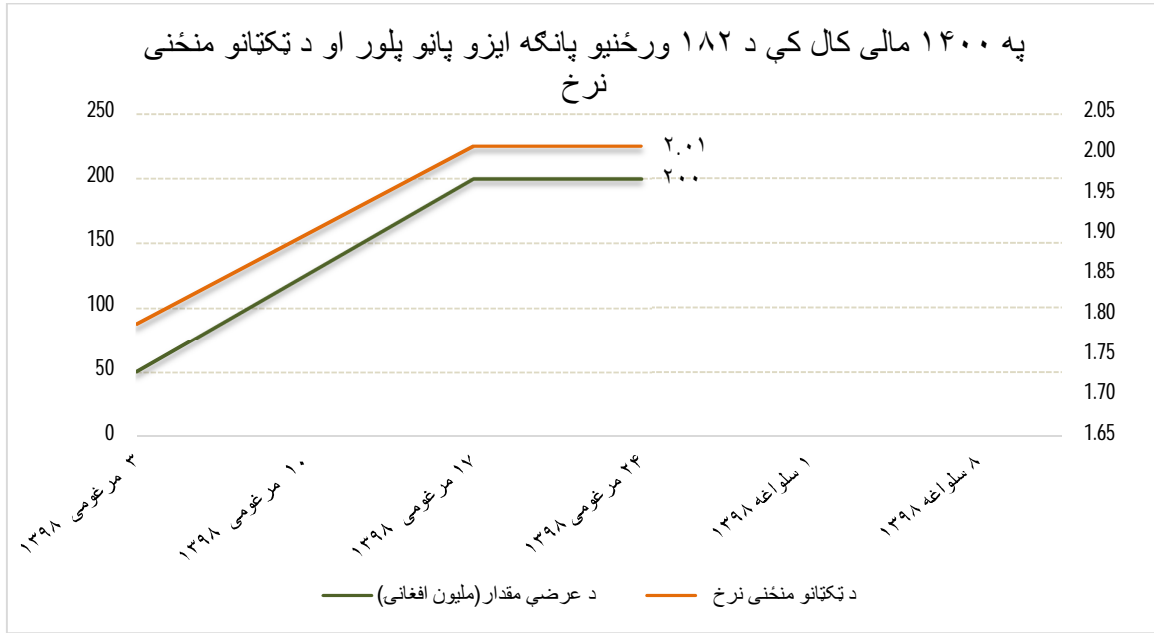
د دې راپور چمتو کولو د مودې په پای کې د ۹۱ ورځو لپاره د پانو لیلام 0.25 ملیارده افغانی شوی دی او د اوسط ټکټانه 1.76 سلنې وه او ټولټال نه ترلاسه شوي ونډه 2.55 ملیارده افغانیو ته رسېدلې.

سرچینه: د بازار عملیات / د پولي سياست آمریت

۱۸۲ ورځنی پانگه ایزې پانې

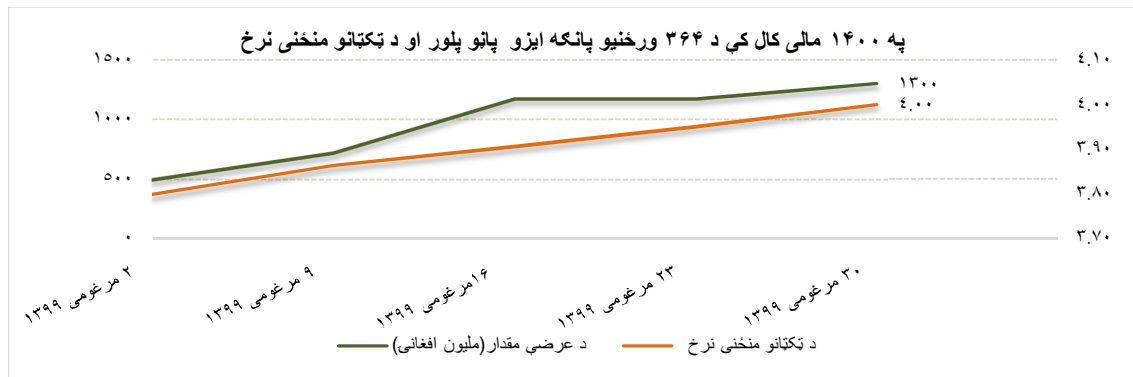
د دې راپور چمتو کولو د مودې په پای کې د افغانستان بانک د ۱۸۲ ورځو لپاره د پانې لیلام 0.2 ملیارده او اوسط سود 2.01 سلنې و او ټول ټال نه ترلاسه شوي ونډه یې 3.69 ملیارده افغانیو ته رسېدلې.

سرچینه: د بازار عملیات / د پولې سیاست آمریت

۳۶۴ ورځنی پانگه ایزې پانې

د دې راپور ورکولو په جریان کې د افغانستان بانک د ۳۶۴ ورځو لپاره د پانې لیلام د مرغومی میاشتې په پای کې 1.30 ملیارده افغانی وې چې منځنی ډول د ۴ سلنه سود او او نه ترلاسه شوي ونډه یې 32.85 ملیارده افغانیو ته رسېدلې.

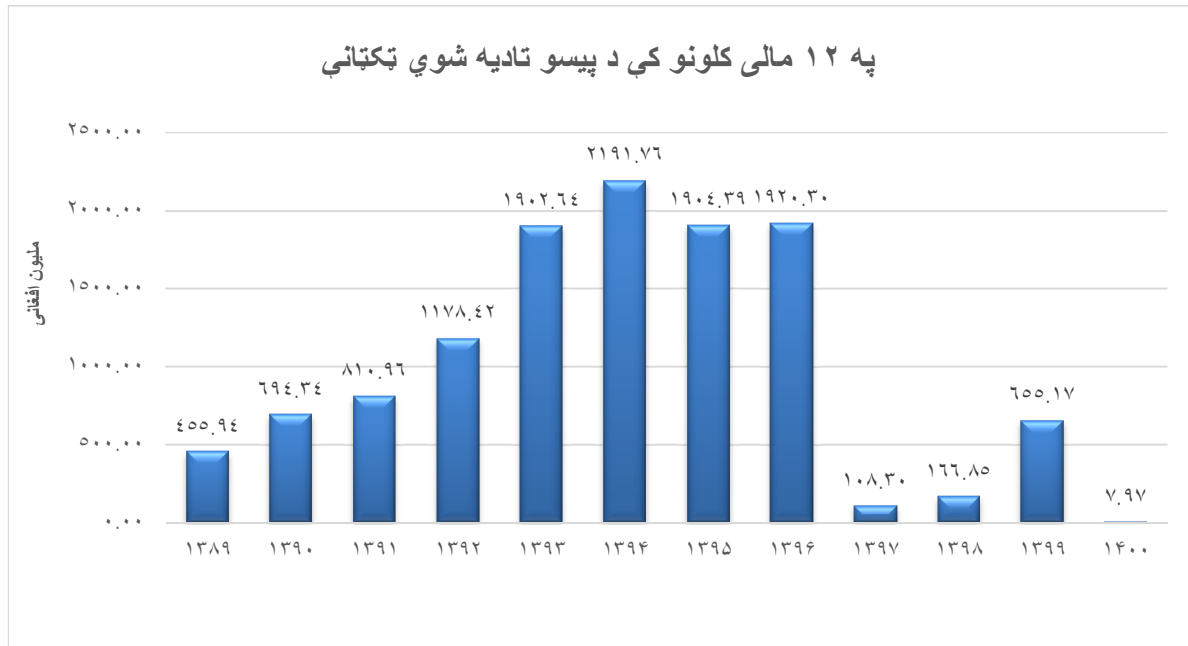

سرچینه: د بازار عملیات / د پولې سیاست آمریت

۱,۴ د ټکټانې لگښتونه

د افغانستان بانک د تیرو ۱۲ کلونو په جریان کې د مالي کال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) د مرغومی میاشتې پورې د پانکه ایز پانو لپاره ټکټانې تادیه کړې دي چې ارقام یې په لاندې ډول ښودل شوي دي.

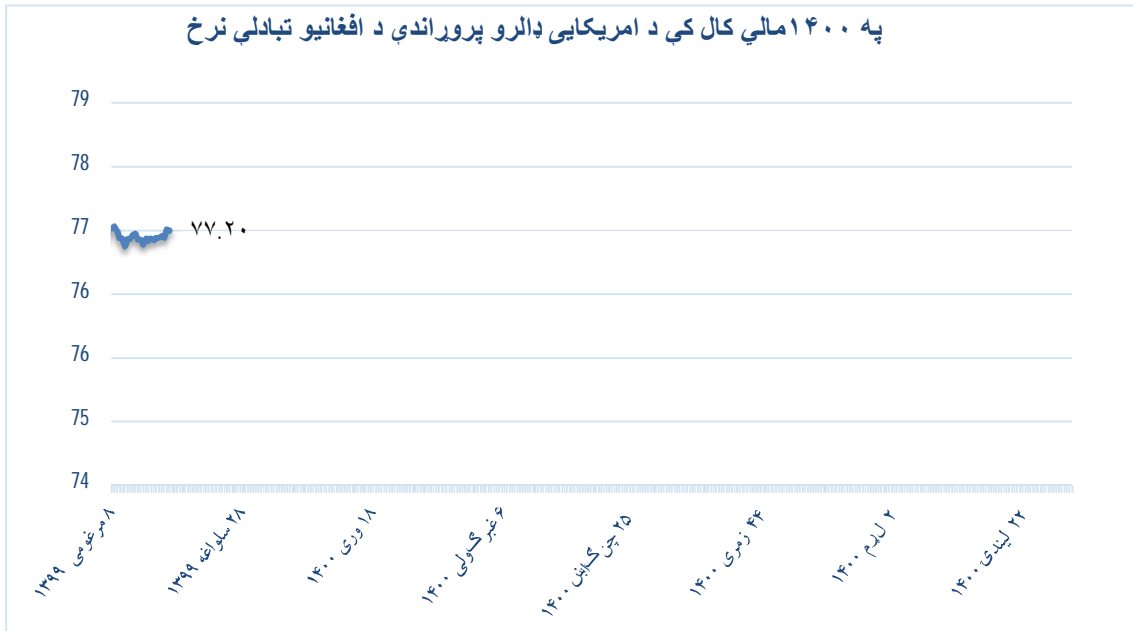
۱,۵ د تبادلې نرخ

مرکزي بانک په بازار کې د اسعارو نرخ نه په نښه کوي. په هر صورت ، په نورو لوی اقتصادي شاخصونو د دې د پام وړ اغیزو په پام کې نیولو سره ، د افغانستان بانک د تبادلې نرخ چلند له نږدې څاري ترڅو د دې شدید بدلونونو مخه ونیسي. د معلوماتو ته په کتو ، د افغانیو تبادلې نرخ د نړۍ د مهمو اسعارو په وړاندې یو څه بدلونونه ثبت کړي دي.

د ۱۳۹۹د مالي کال له پیل راهیسې افغانۍ د 0.12 سلنه ارزښت له مخې کموالی ښودلی دی ، او په منځني ډول ډالر په

77.13 افغانۍ تبادلې شوي او د مرغومی په پای کې په ۲۰ و ۷۷ تبادلې شوي.

په ۱۴۰۰ مالي کال کې د امریکایي ډالرو پروړاندې د افغانیو تبادلې نرخ

د پولي شاخصونو جدول

1400 مالی کال	1399 مالی کال					1398 مالی کال				
	مرغومی	لیندی	وړی	غبرگولی	کب	مرغومی	لیندی	وړی	غبرگولی	
11.8	12					12				د پولي زیرمو ټاکلی هدف(%)
-7.96	9.68	1.82	0.42	-8.00	-8.8	12	1.19	-4.5	-5.60	د پولي زیرمو حقیقي وده(%)
324212.19	352755.78	327473.8	322978.27	295224.52	293385.94	304625.71	275042.98	259654.32	255627.49	د پولي زیرمو حقیقي وده(میلون افغانی)
355672.39	360867.72	350707.77	340873.85	331039.94	324854.09	322878.14	314327.17	305491.17	280267.14	د پولي زیرمو ټاکلی موخه (میلون افغانی)
287,153.10	293341.38	283438.22	279989.89	259302.12	257923.21	259350.77	244489.52	231598.67	222147.2	گردښت کی پیسو حقیقي وده (میلون افغانی)
295,752.41	297474.43	282798.06	274868.34	266938.63	262483.49	255665.48	248894.55	241897.91	233785.34	د گردښت پیسو ټاکلی موخه (میلون افغانی)
8,206.94	8398.11	8334.4	8128.78	7711.85	7892.59	7873.6	7868.7	7691.22	7702.51	په نړیوالو زیرمو کی حقیقي وده (ملیونونه ډالر)
8,325.57	7819	7919.41	7919.41	7846.07	7979.25	7708.58	7708.58	7708.58	7684.13	په نړیوالو زیرمو کی ټاکلی موخه (ملیونونه ډالر)
46,860	46400	39590	34495	30455	30870	24905	23920	27020	26665	د پانگه ایز پانو نترلایسه شوی برخه
8,140.85	7314.98	6914.36	6271.67	5928.75	6527.2	5734.43	2657.34	10923.4	5768.54	اجباري زېرمی (لازمي زېرمی) ملیونونه افغانی

2. حقیقی سکتور

د پیسو ټولیز پرسوب دکلنی محاسبې پر بنسټ لیندۍ میاشت کې کموالی بنکاره کوي.

د پیسو ټولیز پرسوب کچه د 1399 لمریز لیږدیز کال د کلنیدلونونو پر بنسټ دلیندۍ په میاشت کې کموالی کېږي دی. دمصرفي توکو ټولیز پیسو پرسوب له 6.40 سلنې 4.95 سلنې پورې کموالیڅرگندوي. دا کموالی دخوراکي اوغېر خوراکي توکو دقیمتونو د کموالی نه سرچپنه اخیستې ده، چې ټولیز شاخص یې تر اغېز یلاندې نیولی دی.

1-جدول عمومی پرسوب د هیواد په کچه

د پیسو پرسوب د هیواد په کچه				
میاشتینۍ بدلون		کلنی بدلون		توکی
لیندۍ 1399	لړم 1399	لیندۍ 1399	لړم 1399	
0.31	1.14	4.95	6.40	ټولیز پرسوب
0.25	1.26	7.50	9.87	خوراکي توکي او غیر الکولي ځنډاک
0.36	10.3	2.47	3.07	غیرې خوراکي توکي، تنباکو او چوپړتیاوې

او له بلې خوا، څرنگه چې د میاشتینۍ محاسبې پر بنسټ چې توپیرونه په لنډمهاله توګه د څیړنې لاندې نیول کېږي او په لنډ مهاله توګه بدلونونه څیړي د دې محاسبې پر اساس له 1.14 سلنې څخه تر 0.31 سلنې پورې دلیندۍ په میاشت کې کم شوي دي.

د خوراكي توکو شاخص د کلني بدلون پر بنسټ د ټيټ قيمتونو بنکارندوی دی.

د احصائي او معلو ماتو ملي ادارې د وروستيو ارقامو د لاس ته راوړلو پر اساس د کلني محاسبې پر بنسټ د خوراكي توکو قيمت له 9.87 سلنې نه 7.50 سلنې پورې کموالی څرگندوي. د دې کموالی اصلي لامل د (غله او دانه، غوښه، شيدی، پنير او هگي، وچې او تازه ميوې او سابه) د قيمتونو کموالیدی.

د خوراكي توکي شاخص د مياشتيني محاسبې پر بنسټ ليندی په مياشت کې کموالی ښکاره کوي

د خوراكي توکو شاخص په برخه کې د مياشتيني بدلون معيار پر بنسټ د ليندی مياشت کې 0.25 سلنې ته رسيدلی دی، حال دا چې دا رقم په تيره مياشت کې 1.26 سلنه سنجش شوی وو. دا کموالی د خوراكي توکو اجزاوو لکه (وچې او تازه ميوې، سابه او خواړه) د قيمتونو له امله را منځ ته شوی دی.

مياشتنی بدلون		کلنی بدلون		ونډه (%)	توکي
ليندی	لړم 1399	ليندی	لړم 1399		
0.25	1.26	7.50	9.87	47.8	خوراكي توکو پر سوب او غيرې الکولي څښاک
0.56	-0.05	10.69	10.93	14.6	ډوډي اوږه غلې دانې
0.09	-0.24	10.13	10.56	7.5	غوښه
0.51	1.05	3.81	4.29	4.7	لبنيات (شيدی، پنير، هگي)
2.92	-0.51	12.61	11.62	4.6	غوړي
-5.13	3.79	5.03	13.75	5.0	وچې او تازه ميوه
1.65	6.83	2.20	13.75	6.0	سابه
0.79	1.06	5.92	5.77	2.7	خواړه
1.21	1.12	-3.64	-4.98	1.3	مصالحه
0.61	-0.64	3.40	2.93	1.4	غيرې الکولي څښاک

د وچې او تازه ميوې شاخص چې په ټوليز شاخص کې 5.0 سلنه ونډه لري. د کلني محاسبې پر بنسټ 5.23 سلنې ته رسيدلی دی، حال دا چې دا رقم په تيره مياشت کې 13.75 سلنه سنجش شوی وو. له بلې خوا د مياشتيني محاسبې پر اساس د دې برخې

دشاخص قیمت له 3.79 سلنې دلرم په میاشت کې تر 5.13-سلنې پورې د لیندۍ په میاشت کې کموالی موندلی دی. ددې شاخص بیې کموالی اصلی لامونه په کنړ ولایت کې د نارنجو په حاصلاتو کې 10 سلنه زیاتوالي، په میدان وردک ولایت کې دمنیوپه حاصلاتو کې 10 سلنه زیاتوالي، د بهې میوې 14 سلنه زیاتوالي په هرات ولایت کې، همدا راز په کندهار کې د انارو زیاتوالی او کندز په ولایت کې د بادامو په حاصلاتو کې 60 سلنه زیاتوالي او همدا راز د وچې زردالو د تولید زیاتوالی په بامیان ولایت کې دي چې ددې برخې شاخص یې تر اغیزی لاندی نیولی دی.

دسابو قیمت هم د لیندۍ په میاشت کې زیاتشویده . دا برخه په ټولیز شاخص کې 6.0 سلنه وزن (ونډه) لري.

او کولای شي هر بدلون په دې برخه کې د پیسو ټولیز پرسوب تر اغیزی لاندې ونیسی .ددې برخې قیمت د کلنی محاسبې پر بنسټ له 13.75 سلنېتر 2.20 سلنې پورې د لیندۍ په میاشت کې کموالی موندلی دی. او همدا راز دمیاشتنی محاسبې پر بنسټ ددې شاخص قیمت له 6.83 سلنې نه تر 1.65 سلنې پورې کمه شوی ده. ددې شاخص د کمیدلو اصلي لامل د ننگرهار ولایت کې د تیر کال په پرتله دلیمو حاصلات لوړ والی، په کندهار ولایت کې د سره مرچ حاصلاتو کې زیاتوالی او همدا رنگه دهیواد په کچه د پیاز او کچالو په حاصلاتو کې زیاتوالی گڼل کیږی . چې ددې شاخص دبیې کیدلو لامل گر ځیدلی دی.

3-جدول:غیرې خوراکي توکو پرسوب

مياشتيني بدلون		کلني بدلون		ونډه (%)	اقلام
لیندی-1399	لړم1399	لیندی-1399	لړم1399		
0.36	1.03	2.47	3.07	52.2	غیرې خوراکي توکي تنباکو او چوپړتیاوې
0.34	0.68	4.60	4.50	0.3	سگرت او تنباکو
1.32	2.15	7.61	8.72	4.6	جامي
0.18	1.77	1.34	2.26	19.1	استوگن ځای
0.49	0.61	5.03	4.92	11.9	دکور سامانونه
-0.24	0.41	5.98	7.19	6.2	روغتیا
0.86	-0.74	-12.35	-13.01	4.3	ترانسپورت
-0.66	0.39	-0.77	0.20	1.7	مخابرات
0.30	1.18	2.55	2.14	1.1	اطلاعات و فرهنگ
-0.97	0.73	4.43	7.02	0.4	بڼوونه او روزنه
0.72	-0.25	-0.32	-0.35	1.1	هوټل او رستوران
0.37	0.44	7.61	10.52	1.4	متفرقه

غیرې خوراکي توکي کلني پرسوب دلیندی په میاشت کې کموالی کړی دی.

غیرې خوراکي توکو شاخص چې د ټولیز شاخص 52.2 سلنه جوړويد ۱۳۹۹ لمریز لیردیز کال د لیندی میاشت کې بدلون راغلی دی او 2.47 سلنېته رسیدلی دی حال دا چې دا رقم په تېره میاشت کې 3.07 سلنه سنجش شوی وو. او دا کموالی اصلی لامل د ترانسپورت او رستوران او هوټل د شاخصونو نه پرته ددې برخې ټول شاخصونو د بېبې کمیدل گڼل کېږي.

کور، اوبو، بریښنا او گاز 19.1 سلنه په ټولیز شاخص کې ونډه لري، د کلني محاسبې پر بنسټ له 2.26 سلنېتر 1.34 سلنې پورې د 1399 کال دلیندی په میاشت کې کموالی ښکاره کوي. لکه څرنګه چې گورو د دې برخې ونډه په ټولیز شاخص کې زیاته ده له همدې کبله دی چې هر بدلون په دې برخه کې په ټولیز شاخص باندې ډیره اغیزه لري، له بلې خوا د میاشتیني محاسبې پر اساس د دې شاخص قیمت د لیندی په میاشت کې تر 0.18 سلنې پورې رسیدلی ده. حال دا چې ددې شاخص قیمت په تېره میاشت کې 1.77 سلنه سنجش شوی وه. افغانستان په تیرو اتمه میاشتو کې له گاونډی هیواد ایران څخه د 1.2 ملیارد ډالر په ارزښت غیر نفتي توکې وارد کړي. پدې توکو کې اوسپنه، فولاد او سمنت شامل دي همدا رنگه د میاشت په سر کې افغانستان د ایران هیواد نه د خواف د اوسپنې پټلې له لاری نه د اول ځل لپاره وارداتي توکې هرات ښار ته ورسیده. او همدا راز په کابل کې دلرګیو بیه 7 سلنه ټیټ شوی دي. په ورته مهال کې د لمریزې بریښنا پنځه تولیدی شرکتونه جوړیدل هرات ولایت کې او همدا راز په پلازمینه

کابل کې د کورونو د کرایې کمیدل د یو شمیر تعمیراتی توکو لکه د ساختمانو رنگ او درنګمالانو د اجوری کموالی دا هغه لاملونه دی چې ددې برخې شاخص یې تر اغیزی لاندې نیولې دي .

د **ښوونې او روزنې** شاخص د کلني محاسبې پر بنسټ چې له 7.02 سلنهد لږم په میاشت کې تر 4.43 سلنه پورې د خپرني په دوره کې کموالی کړی دی. او همدا راز د میاشتي محاسبې پر اساس دا شاخص له 0.73 سلنې تر 0.97 سلنې پورې کمښت څرگندوي

ددې شاخص د کمیدلو اصلي لامل موسمي اغیزی دي ، د زده کړې ډیری مرکزونه لکه ښونځي او پوهنتونونه او ورکتونونه پدې فصلونو کې تړل شوي دي چې د ذکر شوي شاخص غوښته کمه شوي او دا شاخص یې تر اغیزی لاندې نیولی دی

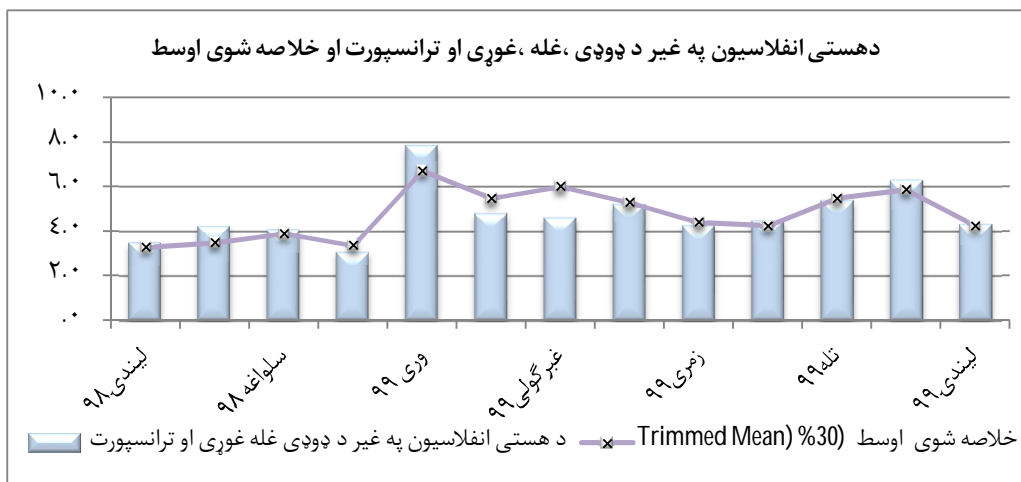
دهستي انفلاسیون (اصلي انفلاسیون)

په هېواد کې د هستې انفلاسیون کچه د د افغانستان بانک د پالیسو اغیزمنتیا د قیمتونو ټولیزې کچې کچې باندې د کنترول ښکارندويي کوي. د دې معیار پر بنسټ، د انفلاسیون د کچه بدلونونه چې غیر عادي عوامل لري او د کنترول هم بهر دي، په شاخص کې په پام کې نه نیول کېږي د انفلاسیون د کچې زیاته برخه د فصلي بدلونونو او کله ناکله د غیرې عادي پېښو له امله اغیزمن کېږي. استفاده کېږي . په دغه کړنلاره کې هغه اجزای چې په غیر عادي توګه قیمت یې بدلون مومي په شاخص کې تر نظر لاندې نه نیول کېږي تر څو پورې په ټولیز شاخص باندې یې د اغیزی نه مخنیوی وشي .

د هستې انفلاسیون د معلومولو له معیارونو څخه یو یې هم د اوسط لنډیز (Trimmed Mean%30) دی. دغه معیار یو مشخصه برخه په نظر کې نیسي او د ساده لنډیز شاخص په اساس وروسته له نظر لاندې اجزای تر لرې کولو وروسته محاسبه کېږي . د دې معیار په اساس پیسو پرسوب د 1399 لمریز لېږدیز کال دلږم پهمیاشت کې له 5.85 سلنې تر 4.23 سلنې پورې بدلېدلی په میاشت کې کم شوی دی.

بل معیار د هستې تورم عبارت دی له **لګښتي توکو شاخص** بې د ډوډۍ، غوړي او ترانسپورت څخه . چې پیسو پرسوب د دې معیار په اساس 4.32 سلنې ته د لیندۍ په میاشت کې رسیدلی دی حال دا چې دا رقم په تېره میاشت کې 6.27 سلنه سنجش شوی وو. د دې معیار له مخې د میاشتي محاسبې پر بنسټ له 1.58 سلنې تر 0.07 سلنې پورې کموالیښکاره کوي.

دهیواد په کچه د هسټی پړسوب بدلون		
لیندی	لړم	توکي
کلنی بدلون پر بنسټ		
4.23	5.85	پیسو پړسوب د خلاصه شوي اوسط (۳۰٪) (لنډیز (Trimmed mean)
4.32	6.27	ټولیز شاخص د استوگن ځایونو، غلو دانو، غوړیو او ترانسپورت څخه پرته .

۳.

بهرنی سکتور

3.1 د جاري حساب بیلاس:

د راتول شویو ارقامو له مخی د ۱۳۹۹ لمریز لېږدیز کال په څلورمه ربع کی د هیواد د تادیاتو د بیلاس د جاري حساب په کسر تقریباً ۸۴۶ میلیون امریکایی دالر ثبت شوی وه.

د کلني مقايسه له مخي، د هيواد د تاديواتو په جاري حساب کسر کي (په شمول د رسمي ليردونو) د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال د تير کال په پرتله ۱۷ سلنه کمښت ښودل شويده. د ۱۳۹۸ لمريز ليرديز کال د جاري حساب کسر چي تقريباً ۳۷۹۱،۹۴ ميلونه ډالره ثبت شوي وو، د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کي ۳۱۳۴،۱۲ ميلونو ډالرو ته راښکته شوي دي. د دې کسر د کمښت سبب، د نړيوالو په وړيا مرستو کي د ډيرښت، او همدا رانگه په خدماتي عوايدو کي د زياتوالي پايله ده.

3.1.1 د توکو د حساب بيلانس:

د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په آخره څلوريزه کي د توکو د حساب په کسر کي ۱۴ سلنه زياتوالي ښودل شوي دي. چي ۱۲۵۹،۶۳ ميلونو ډالرو څخه چي د تير کال په آخره څلوريزه کي ثبت شوي وه د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په ورته څلوريزه کي ۱۴۳۱،۵۸ ميلونو ډالرو ته را رسيدلي دي.

د کليني مقايسي له مخي، د هيواد د توکو د حساب کسر د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال د تير لمريز ليرديز کال په پرتله ۴ سلنه کمښت راغلي، چي له ۵۲۹۴،۱۷ ميلونو ډالور څخه چي په تير کال کي ثبت شوي وه د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کي ۵۱۰۲،۹۴ ميلونه ډالرو ته را ښکته شويدي.

✓ په ټوله کي د توکو د واردات په ارزښت کي تقريباً ۵ سلنه کمښت ښودل شوي ده. د توکو د وارداتو د کمښت اصلي لامل د کرونا وېروس ناوړه پايلي او همداراز د اقتصادي فعاليتونو کمښت په هيواد کي ښودل شوي ده.

✓ په همدې ډول د توکو په توليزو صادراتو کي د تير لمريز ليرديز کال په پرتله ۱۰ سلنه کمښت راغلي ده د دې کمښت اصلي خوځوونکي؛ د تازه ميوو صادرات، د طبي ادويه جاتو صادرات او همداراز د قالينو په صادراتو کي د کمښت پايله ښودل شوي ده.

3.1.2 د خدماتو د حساب بيلانس:

د خدماتو د حساب کسر په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کي تقريباً د ۱۲ سلني د زياتوالي څرگندونه که يي، چي له ۱۰۹،۲۲ ميلونو ډالرو څخه چي د تير کال په آخيري څلوريزه کي ثبت شوي وه د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په ورته څلوريزي کي ۱۲۲،۱۲ ميلونو ډالرو ته رسيدلي دي.

اما د کلني مقايسي له مخي په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کي د خدماتو د بيلانس په کسر کي ۲۸ سلنه کموالي راغلي. د خدماتو د بيلانس کسر چي تير لمريز ليرديز (۱۳۹۸) کال کي ۵۶۰،۸۶ ميلونه ډالره ثبت شوي وو، په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کي بيا دا کسر تقريباً ۴۰۳،۹۲ ميلونه ډالره ته را ښکته شوي دي.

3.1.3 د لومړنيو عوايدو حساب:

د لومړنيو عوايدو د حساب په مازاد کي د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په آخره څلوريزه کي د تير لمريز ليرديز کال د روتو ربع په پرتله ۲۸ سلنه زياتوالي ښودل شوي، او تقريباً ۴۴،۰۵ ميلونو ډالرو ته رسيدلي، حال داچي دغه رقم د تير کال په ورته څلوريزه کي ۶۱،۰۷ ميلونو ډالره راپور ورکول شوي وه.

د کلني مقايسي له مخي، د لومړنيو عوايدو د حساب ټول خالص عوايد په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کي، د تير لمريز ليرديز کال (۱۳۹۸) په پرتله ۳۸ سلنه کمښت څرگندوي. چي دا کمښت له ۳۰۶،۹۰ ميلونو ډالرو څخه ۱۸۹،۰۷ ميلونو ډالرو ته را رسيدلي دي.

3.1.4 د منځنيو عوايدو حساب:

د منځنيو عايدو حساب (بلا عوضه مرستو او د کارگرو راليردونکي پيسې دي) په مازاد کې د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په آخره څلوريزه کې ۱۱ سلنه زياتوالی را منځته شوی دي، چې له ۵۹۹,۴۳ ميليونو ډالرو څخه چې د تير کال په آخره څلوريزه کې ثبت شوی وو، د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په ورته ربع کې ۶۶۳,۱۰ ميليونو ډالرو ته رسيدلی دی. خو د کلنی مقایسې له مخې، په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کې د منځينی عوايد په مازاد کې د تير لمريز ليرديز کال په پرتله تقريباً ۲۴ سلنه زياتوالی راغلی، چې له ۱۷۵۶,۱۹ ميليونو ډالرو څخه ۲۱۸۱,۶۶ ميليونو ډالرو ته زيات شوي دي. د منځينوی عوايدو د زياتوالی لامل ۳۵ سلنه زياتوالی د هيواد په بلاعوضو مرستو کې ښودل شوی دي. په عين وخت کې د خصوصی اشخاصو ليردونی د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې د تير لمريز ليرديز کال په پرتله ۱۳ سلنه زيات شوي دي چې له ۵۰۴,۵۱ ميليونو ډالرو څخه ۵۷۱,۹۱ ميليونو ډالرو ته رسيدلی دی.

3.2 پانگيز حساب بيلانس:

په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په آخره څلوريزه کې د تير کال ورته څلوريزه په پرتله د تادياتو بيلانس په پانگيزه حساب کې ۶ سلنه زياتوالی ښودی شوی دی، چې له ۵۰۴,۶۸ ميليونو ډالرو څخه ۵۱۰,۷۹ ميليونو ډالرو ته رسيدلی دی. ولی د کلنی مقایسې له مخې، په ورته حساب کې د تير کال په پرتله تقريباً ۳۷ سلنه کمښت راغلی ده، چې له ۱۱۹۳,۴۹ ميليونو ډالرو څخه چې د تير لمريز ليرديز کال کې ثبت شوی وه په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې تقريباً ۷۵۲,۳۵ ميليونو ډالرو ته رارسيدلی دی.

3.3 د تادياتو د بيلانس مالي حساب:

د ارقامو له مخې د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال په آخره څلوريزه کې د تير کال په ورته موده کې د تادياتو بيلانس په مالی حساب کې تقريباً ۳۰۷ ميليونه ډالره د دارايی (شتمنی) په توگه ثبت شوی دی، حال دا چې دا رقم د تير کال په ورته موده کې تقريباً ۱۱ ميليونه ډالره ثبت شوی وو.

اما د کلنی مقایسې له مخې په ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې ۵۸۳,۵۷ ميليونه امريکايی ډالره د دارايی (شتمنی) په توگه راپور ورکول شوي، چې د تير کال په پرتله ۵۲۳,۶۴ ميليونه ډالره ډيروالی ښيي. د خالصو شتمنيو د زياتوالی اصلی علت د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې په بهرنيو پانکونو کې زياتوالی او همدا راز په ذخيرو شتمنيو کې زياتوالی ښودل شوی دی.

3.3.1 مخامخ بهرنی پانگونه: د ارقامو له مخې د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې ۲۴,۳ ميليونه امريکايی ډالره د دارايی په توگه د بهرنی پانگونی په برخه کې ثبت شوي وو. حال دا چې دا رقم تير کال ۲,۹۲ ميليونه امريکايی ډالره راپور ورکول شوي وو. ✓ مخامخ بهرنی پانگونه د هيواد نه بهر (شتمنی) له ۲۶,۳۲ ميليونو ډالرو څخه چې د تير لمريز ليرديز کال کې ثبت شوی وو، د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې تقريباً ۳۷,۲۳ ميليونه ډالرو ته زيات شوی

✓ همدا راز مخامخ بهرنی پانگون د ننه په هيواد کې مخ په ښکته ميلان ښودلی دی. چې له ۲۳,۴۰ ميليونو ډالرو څخه چې د تير لمريز ليرديز کال کې ثبت شوی وه د روان لمريز ليرديز کال کې ۱۲,۹۷ ميليونو ډالرو ته رسيدلی دی.

3.3.2 په ارزښت لرونکو پانو کې پانگونه: په ارزښت لرونکو پانو کې پانگونه ۱۳۹۸ لمريز ليرديز کال کې ۱۴,۶۲ - ميليونه ډالره وه، د ۱۳۹۹ لمريز ليرديز کال کې دا پانگونه ۶۳,۲۴ ميليونو ډالرو ته زياته شوې ده.

جدول ۱. د افغانستان د تادياتو بيلانس په (ميليون امريكايي ډالرو)

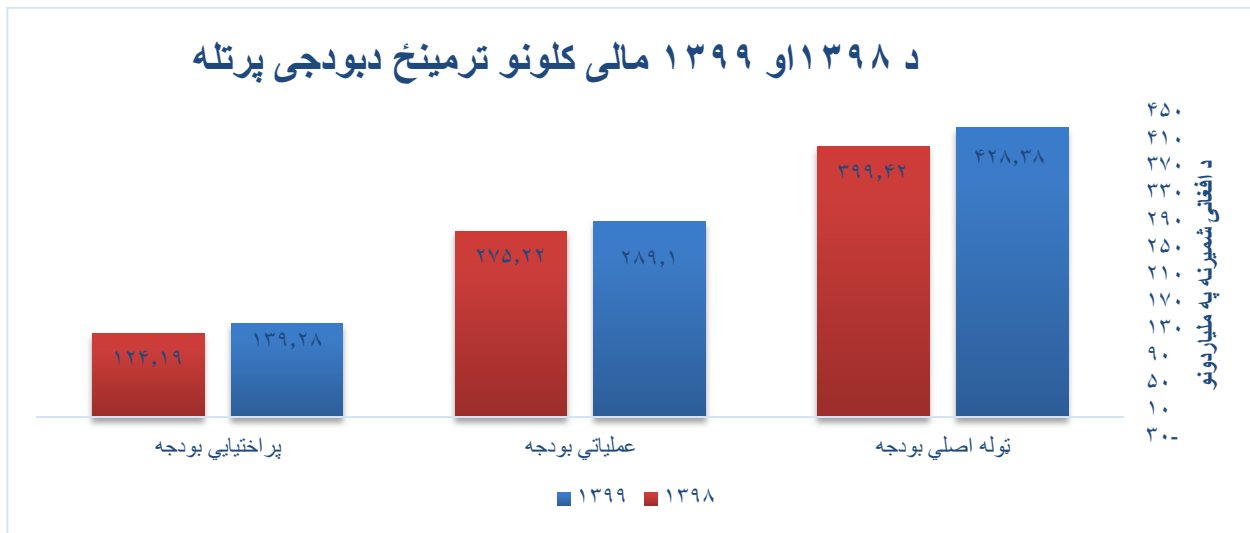
ارقام/دوره	کال ۱۳۹۵	کال ۱۳۹۶	کال ۱۳۹۷	کال ۱۳۹۸	کال ۱۳۹۹	په سلنه کې تغير
جاری حساب	-۲۷۰۸,۴۶	-۲۵۵۴,۹	-۳۸۹۶,۸۴	-۳۷۹۱,۹۴	-۳۱۳۶,۱۲	-۰,۱۷
کريدت	۴۹۴۵,۷۹	۴۷۲۲,۴۷	۴۵۴۳,۶۷	۳۹۵۳,۱	۴۲۳۷,۰۹	۰,۰۷
دېت	۷۶۵۴,۲۵	۸۲۷۷,۳۶	۸۴۴۰,۵۱	۷۷۴۵,۰۴	۷۳۷۳,۲۱	-۰,۰۵
د توکو او خدماتو حساب	-۶۱۹۱,۴۶	-۶۸۰۳,۵۶	-۶۳۷۴,۳۸	-۵۸۵۵,۰۳	-۵۵۰۶,۸۶	-۰,۰۶
کريدت	۱۱۳۶,۰۱	۱۱۵۲,۹	۱۶۰۹,۴۷	۱۵۱۵,۷۶	۱۴۷۶,۳۱	-۰,۰۳
دېت	۷۳۲۷,۴۸	۷۹۵۶,۴۶	۷۹۸۳,۸۵	۷۳۷۰,۷۹	۶۹۸۳,۱۶	-۰,۰۵
د توکو حساب	-۵۵۹۴,۹۸	-۵۹۳۲,۲۵	-۵۷۲۰,۶۴	-۵۲۹۴,۱۷	-۵۱۰۴,۹۴	-۰,۰۴
کريدت	۶۱۴,۲۲	۷۸۳,۹۶	۸۷۵,۲۴	۸۶۳,۸۳	۷۷۶,۷۳	-۰,۰۱
دېت	۶۲۰۹,۱۹	۶۷۱۶,۲۱	۶۵۹۵,۸۸	۶۱۵۸	۵۸۷۹,۶۷	-۰,۰۵
د خدماتو حساب	-۵۹۶,۴۹	-۸۷۱,۳۱	-۶۵۳,۷۵	-۵۶۰,۸۶	-۴۰۳,۹۲	-۰,۲۸
کريدت	۵۲۱,۸	۳۶۸,۹۳	۷۳۴,۲۳	۶۵۱,۹۲	۶۹۹,۵۷	۰,۰۷
دېت	۱۱۱۸,۲۸	۱۲۴۰,۲۴	۱۳۸۷,۹۷	۱۲۱۲,۷۹	۱۱۰۳,۴۹	-۰,۰۹
د لومړنيو عوایدو حساب	۱۷۹,۵۵	۲۴۸,۳۲	۱۹۰,۷۳	۳۰۶,۹	۱۸۹,۰۷	-۰,۳۸
کريدت	۲۳۹,۸۴	۲۹۹,۵۴	۲۸۹,۴۳	۳۵۲,۸۱	۲۴۰,۲۵	-۰,۳۲
دېت	۶۰,۲۹	۵۱,۲۲	۹۸,۷	۴۵,۹	۵۱,۱۷	۰,۱۱
د منځنيو عوایدو حساب	۳۳۰۳,۴۵	۳۰۰۰,۳۴	۲۲۸۶,۸۱	۱۷۵۶,۱۹	۲۱۸۱,۶۶	۰,۲۴
کريدت	۳۵۶۹,۹۴	۳۲۷۰,۰۳	۲۶۴۴,۷۷	۲۰۸۴,۵۳	۲۵۲۰,۵۳	۰,۲۱
دېت	۲۶۶,۴۹	۲۶۹,۶۹	۳۵۷,۹۵	۳۲۸,۳۴	۳۳۸,۸۷	۰,۰۳
جاری لېږدونی (رسمی مرستی)	۳۰۳۲,۷۵	۲۶۱۳,۹۲	۱۹۵۰,۴۵	۱۳۳۱,۱۸	۱۷۹۸,۳	۰,۳۵
کريدت	۳۰۳۲,۷۵	۲۶۱۳,۹۲	۱۹۵۰,۴۵	۱۳۳۱,۱۸	۱۷۹۸,۳	۰,۳۵
دېت	۰	۰	۰	۰	۰	
خصوصی لېږدونی	۴۲۲,۰۴	۵۵۴,۸۱	۵۰۱,۴۴	۵۶۹,۵۴	۵۳۱,۴۴	-۰,۰۷
کريدت	۵۳۷,۱۹	۶۵۶,۱۱	۶۹۴,۳۲	۷۵۳,۳۵	۷۲۲,۲۳	-۰,۰۴
دېت	۱۱۵,۱۵	۱۰۱,۳	۱۹۲,۸۸	۱۸۳,۸۱	۱۹۰,۷۹	۰,۰۴
پانگيز حساب	۱۲۹۲,۸۴	۱۳۰۵,۶۹	۱۳۱۴,۴۱	۱۱۹۳,۹۴	۷۵۲,۳۵	-۰,۳۷
کريدت	۱۲۹۲,۸۴	۱۳۰۵,۶۹	۱۳۱۴,۴۱	۱۱۹۳,۹۴	۷۵۲,۳۵	-۰,۳۷
دېت	۰	۰	۰	۰	۰	
پانگيزی لېږدونی	۱۲۹۲,۸۴	۱۳۰۵,۶۹	۱۳۱۴,۴۱	۱۱۹۳,۹۴	۷۵۲,۳۵	-۰,۳۷
کريدت	۱۲۹۲,۸۴	۱۳۰۵,۶۹	۱۳۱۴,۴۱	۱۱۹۳,۹۴	۷۵۲,۳۵	-۰,۳۷
دېت	۰	۰	۰	۰	۰	
مالي حساب	۶۹۲,۴۸	۴۷۲,۴۱	۵۲۰,۱۵	۵۹,۹۲	۵۸۳,۵۷	۸,۷۴
مستقیمه پانگونه	-۷۹,۵۹	-۴۰,۲۷	-۸۰,۶۳	۲,۹۲	۲۴,۲۶	۷,۲۲
شتمنی	۱۴,۰۱	۱۱,۲۶	۳۸,۸	۲۶,۳۲	۳۷,۲۳	۰,۴۱
پورونه (مسولیت)	۹۳,۵۹	۵۱,۵۳	۱۱۹,۴۴	۲۳,۴	۱۲,۹۷	-۰,۴۵
غير مستقیمه پانگونه	۹۹,۴۷	-۲۹,۵۷	۱۴۲,۷	-۱۴,۶۲	۶۳,۲۴	-۵,۳۲
شتمنی	۹۹,۴۷	-۲۹,۵۷	۱۴۲,۷	-۱۴,۶۲	۶۳,۲۴	-۵,۳۲
پورونه (مسولیت)	۰	۰	۰	۰	۰	
متفرقه پانگونه	۳۰,۰۲	-۵۰,۱۲	۲۵۴,۰۹	-۲۹,۰۳	-۳۳۴,۱۶	۱۰,۵۱
شتمنی	۳۵,۷۳	۱۷,۶۵	۱۵۸,۷۶	-۳۷,۲۱	-۳۴,۸۹	-۰,۰۶
پورونه (مسولیت)	۵,۷۲	۶۷,۷۷	-۹۵,۳۳	-۸,۱۸	۲۹۹,۲۷	-۳۷,۶
شتمنيز زیرمی	۶۴۲,۵۸	۵۹۲,۳۷	۲۰۴	۱۰۰,۶۶	۸۳۰,۲۳	۷,۲۵

خالصه تیروتنی	۲۱۰۸,۱۱	۲۷۲۱,۶۱	۳۱۰۲,۵۹	۲۶۵۷,۹۲	۲۹۶۷,۳۳	۰,۱۲
---------------	---------	---------	---------	---------	---------	------

4. مالی سکتور

د مالی پالیسی اصلي موخه د عایداتو په راټولولو کې د دوامداره زیاتوالي راوړل دي، خو په تدریجي توګه، عادي او پرمختیایي لګښتونه چې له بهرنیو مرستو له لارې تمویلېږي، د بودجې تخصیص د افغانستان له ملي پرمختیایي ستراتیژۍ سره مطابقت پیدا کړي. سربیره پر دې، نورې موخې د عامه لګښتونو مدیریت ښه والی، د مالی پالیسي اصلاح کول، د مالی پالیسيو رامینځته کول، د شرکتونو، ګمرکاتو او د مالیې آغیزمنتوب او اداره کول دي.

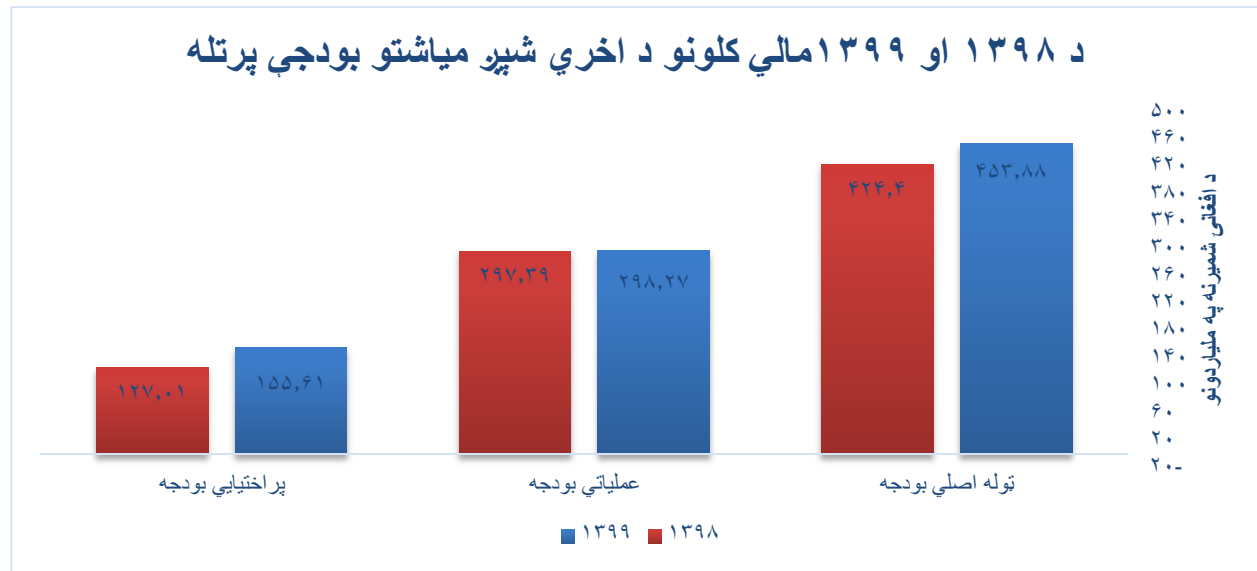
د 1399 لمریز لیږدیز مالی کال له پیل څخه ټوله ملي بودجه 428.38 میلیارده افغانۍ وه خو د تیر مالی کال بیا (1398) لمریز لیږدیز مالی کال 399.42 میلیارده افغانۍ وه، چې 28.96 میلیارده افغانۍ او یا د 7.25٪ ډیرنست څرګندوي. د 1399 لمریز لیږدیز مالی کال عادي یا عملیاتي بودجه 289.10 میلیارده افغانۍ او پراختیایي بودجه بیا 139.28 میلیارده افغانۍ اټکل شوې ده.

سرچینه: د مالی وزارت/د پولی سیاست د آمریت محاسبه

هيوادونه کولای شي چې د مالي کال په جريان کې په بودجه کې تغير راوړي او دا تغير کله د تمويلوونکو له لوري د غبرې اختياري مصارفو له کبله او يا هم د ماليې وزارت له لوري په بودجه کې کوم تغير د کال په منځ کې راشي چې دا تغير بايد د ولسي جرگې له لوري تصويب شي او د ماليې وزارت بايد پوره اسناد او دلايل وړاندې کړي.

لاندې جدول د 20۲۰ زيږديز کال تازه ارقام څرگندوي چې د همدې کال تر ليندۍ مياشتې پورې دي او کوم تغير چې په کې دی د غبرې اختياري مصارفو له کبله ده او د يادونې وړ ده چې تر اوسه د هېواد بودجه چې کوم تغير بايد په کې راشي د کابينه له لوري تصويب شوي ده.

د روان زيږديز کال د وری مياشتې تر پای پورې ټوله بودجه 453.88 ميلياردو افغانیو ته لوړه شوې چې 298.27 ميليارده افغانۍ يې عملياتي او 155.61 ميليارده افغانۍ يې پرمختيايي ده. د روان زيږديز کال پيل څخه تر اوسه د ارقامو له مخې 25.50 اويا 5.95٪ ډيرنست څرگندوي او د تير کال د همدې تاريخ (لمريز ليرديز مالي کال ليندۍ مياشتې پای پورې) په پرتله 29.48 ميليارده افغانۍ ډيرنست څرگندوي.

ټول عوايد (کورني عوايد او بهرنۍ مرستې) د 1399 ليرديز مالي کال له پيل څخه تر ليندۍ مياشتې پای پورې 393.37 ميليارده افغانۍ ته رسيدلي ده، چې ده دي جملې څخه کورني عوايد 173.68 ميليارده افغانۍ او بهرنيو مرستې 219.68 ميليارده افغانۍ ته رسيدلي.

کورني عوايد د ليندۍ په مياشت کې ډيرنست په نښه کوي، چې له 11.84 ميليارده افغانیو څخه د د لړم په مياشت کې تر 25.58 ميليارده افغانۍ د ليندۍ مياشت کې. دا بدلون د 13.74 ميليارده افغانۍ او يا د 116.08٪ ډيروالی څرگندوي. همدغه رنگ د ليندۍ په مياشت کې په بهرنيو مرستو کې ډيروالی راغلی ده، چې ټوله بهرنۍ مرستې له 66.16 ميليارده افغانۍ په ليندۍ مياشت کې، همدارنگه 12.32 ميليارده افغانۍ د لړم په مياشت کې رسيدلی دی. چې د 53.83 ميليارده افغانۍ او يا د 436.77٪ ډيروالی څرگندوي.

په ورته وخت کې، ټول لگښتونه د 1399 ليرديز مالي کال تر ليندۍ مياشتې پای پورې 433.84 ميليارده افغانیو ته رسيدلی دي چې له دې جملې څخه، چارې لگښتونه 273.52 ميليارده افغانی او پراختيايي لگښتونه 160.32 ميليارده افغانیو ته رسېږي.

چاری لگښتونه د ليندۍ په مياشت کې 43.41 ميليارده افغانی دي، چې د لړم په مياشت کې 21.61 ميليارده افغانی وي، دا بدلون د 21.80 ميليارده افغانی 100.90% ډيرنښت په نښه کوي. همدا رنگه پراختيايي لگښتونه د ليندۍ په مياشت 54.33 ميليارده افغانی ته رسيدلی ده چې د لړم په مياشت کې 13.84 ميليارده افغانی وي چې د تله مياشتې په پرتله 40.49 ميليارده افغانی او يا د 292.61% ډيرنښت څرگندوي.

مياشتني وده (%)	ټوپير (د لړم او د ليندۍ مياشتو کې)	د 1399 مالي کال له پيل څخه د ليندۍ مياشتې پورې	د ليندۍ مياشت او 1399 مالي کال	د لړم مياشت او 1399 مالي کال	ځانگړنه
279.66%	67.57	393.37	91.73	24.16	ټول عوايد
116.08%	13.74	173.68	25.58	11.84	کورنی عوايد
436.77%	53.83	219.68	66.16	12.32	بهرنی عوايد
175.73%	62.29	433.84	97.74	35.45	ټول لگښتونه
100.90%	21.80	273.52	43.41	21.61	جاری لگښتونه
292.61%	40.49	160.32	54.33	13.84	پراختيايي لگښتونه

د اصلي بودجې د اجراء کول نرخ د 1399 ليرديز مالي کال تر ليندۍ مياشتې پای پورې 86% ته رسيدلی ده او همدارنگه د تيری لړم مياشتې بودجې نرخ 70% وه چې د لړم مياشتې په پرتله د اجراء په نرخ کې 16% زياتوالی څرگندوي.